

IZDELAVA PROSTE DVOGLASNE POLIFONIJE – OBLIKOVANJE FLORIDNE LINIJE S TEHNIKO PARAFRAZIRANJA LINIJE GREGORIJSKEGA KORALA

1. IZBERIMO GREGORIJANSKI KORAL

Veni Creator spiritus, Hymnus, *Invocatio Spiritus Sancti* Hrabanus Maurus, ca. 776-856

1. Ve - ni Cre - á - tor Spi - ri - tus, Men - tes tu - ó - rum vi - si - ta:
 2. Qui dí - ce - ris Pa - rá - cli - tus, Al - tis - si - mi do - num De - i,
 3. Tu sep - ti - fór - mis mú - ne - re, Dí - gi - tus pa - tér - nae déx - te - rae,
 4. Ac - cén - de lu - men sen - si - bus, In - fún - de a - mó - rem cór - di - bus,
 5. Per te sci - á - mus da - Pa - trem, No - scá - mus at - que Fi - li - um,
 6. De - o Pa - tri sit gló - ri - a, Et Fi - li - o, qui a mór - tu - is

8 Im - ple su - pèr - na grá - ti - a, Quae tu cre - á - sti pec - to - ra.
 Fons vi - vus, ig - nis cá - ri - tas, Et spi - ri - tá - lis únc - ti - o.
 Tu ri - te pro - mis - sum Pa - tris, Ser - mó - ne dí - tans güt - tu - ra.
 In - fir - ma no - stri eór - po - ris Vir - tu - te fir - mians pèr - pe - fl.
 Te - que u - tri - tis - que Spi - ri - tum Cre - dá - mus om - ni - tem - po - re.
 Sur - re - xit, ac Pa - rá - cli - to, In - sae - cu - ló - num sae - cu - la.

2. DVOGLASNI STAVEK LAHKO IZGRADIMO:

- 1) IZBEREMO SAMO MODUS, po sukcesivni ali simultani metodi oblikujemo dvoglasni floridni stavek.

1

Cantus

Altus

- 2) ZNACILNOSTI ZACETKA KORALNE LINIJE UPORABIMO ZA PROSTO GRADNJO FLORIDNE LINIJE:

- a) najprej skiciramo eno floridno linijo, ohranimo splošne značilnosti koralnega napeva;

1

Cantus

Altus

- b) skiciramo kontrapunktično linijo;

1

Cantus

Altus

c) izdelamo dvoglasno prosto polifonijo;

Cantus
Altus

Ve - - - ni Cre - á - - tor Spi - - - ri - tus.

Ve - - - ni Cre - á - - tor Spi - - - ri - tus.

d) izdelani stavek pregledamo in dopolnimo oz. popravimo.

Cantus
Altus

Ve - - - ni Cre - á - - tor Spi - - - ri - tus.

Ve - - - ni Cre - á - - tor Spi - - - ri - tus.

3) ZACETEK KORALNEGA NAPEVA RITMIZIRAMO, TONSKE VIŠINE PA SKUŠAMO CIMBOLJ OHRANITI (OBLIKUJEMO FLORIDNI »CANTUS FIRMUS«):

a) skiciram potek floridne linije, ki naj cimbolj ustreza liniji gregorijanskega koral;

Cantus
Altus

b) oblikujemo floridno linijo, skiciramo kontrapunktično linijo;

Cantus
Altus

Ve - - - ni Cre - á - - tor Spi - - - ri - tus.

Ve - - - ni Cre - á - - tor Spi - - - ri - tus.

c) izdelamo dvoglasno prosto polifonijo;

Cantus
Altus

Ve - - - ni Cre - á - - tor Spi - - - ri - tus.

Ve - - - ni Cre - á - - tor Spi - - - ri - tus.

d) dvoglasni stavek pregledamo in uredimo.

3. NALOGA: Izberi gregorijanski koral (iz vaj delovnih listov, oktober 2 – Gregorijanski koral), linijo napeva uporabi za izdelavo dvoglasnega floridnega stavka.

Palestrina: Missa Viri Galilaei, Sanctus

T II

B

Ple - - ni sunt coe - li et ter - - - - - ra.

Palestrina: maša "Spem in alium"

S

A II

Ký - - - - - ri - e_e - lé - - - - - i - son.

Palestrina: maša "Spem in alium"

S

A II

Et in ter - - - ra pax ho - - - mi - ni-bus.

Palestrina: maša "Spem in alium"

S

A II

Pa - - - trem o - mni - po - tén - - - - - tem.

Palestrina: maša "Spem in alium"

A

T

Cru - cí - fí - xus é - ti - am pro no - bis, pro no - - - - - bis.

Palestrina: maša "Spem in alium"

S

A

Et a - scén - dit in coe - - - - - lum.

Palestrina: maša "Spem in alium"

S

A

Ple - - ni sunt coe - li et ter - ra.

Palestrina: maša "Spem in alium"

S
A

A - gnus De - - - - - i.

A - gnus De - - - - - i.

DVOGLASNA IMITACIJA

Vsaka imitacija ima šest osnovnih lastnosti:

1. število glasov (tema in odgovori)
2. časovna, vodoravna razdalja med prvim tonom teme in prvim tonom odgovora
3. intervalna, navpicna razdalja med prvim tonom teme in prvim tonom odgovora
4. smer odgovora glede na temo (listosmerna, protismerna, retrogradna, protismerna in retrogradna)
5. absolutne ritmične spremembe (podvojitev – avgmentacija in razpolovitev – diminucija)
6. ce je odgovor na peti stopnji – možnost tonalnega ali realnega odgovora

IZDELAVA DVOGLASNE IMITACIJSKE POLIFONIJE

1. PRIMERI JEPESNA

ODGOVOR

1.

PROSTA POLIFONIJA

KLAVZULA

TEMA

DOLZINA TEMA (SUBJEKT), STRETNA IMITACIJA (LAHKO TUDI NARAVNA)

2.

3.

4.

5.

6.

2. IZDELAJ LASTNI PRIMER

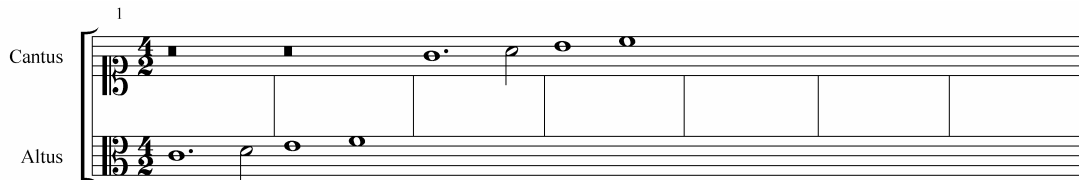
1. IZBERI GREGORIJANSKI KORAL

3 Sequentia

Ve-ni Sán-cte Spí - ri - tus, Et e - mít-te caé - li - tus Lú-cis tú - ae rá - di - um.

2. IZDELAJ KRATKO TEMO (SUBJEKT) IN OBLIKUJ IMITACIJO (STRETNO ALI NARAVNO)

3. SKICIRAJ KONTRAPUNKTE (PROSTO POLIFONIJO)

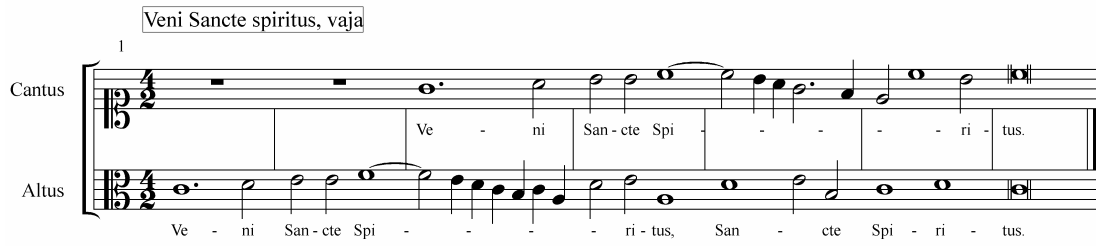

4. IZDELAJ DVOGLASNI STAVEK

5. DODAJ BESEDILO

Veni Sancte spiritus, vaja

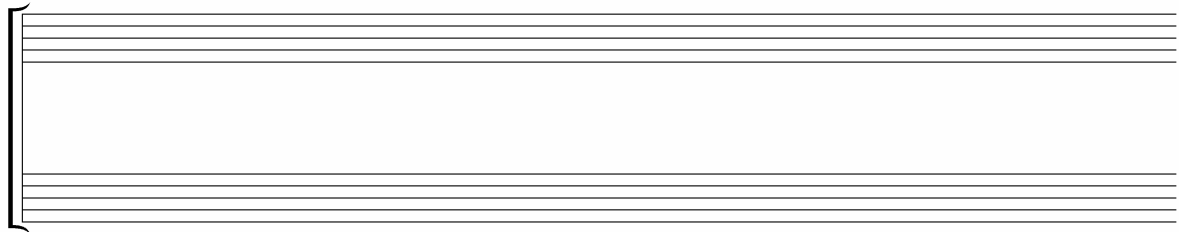
Cantus

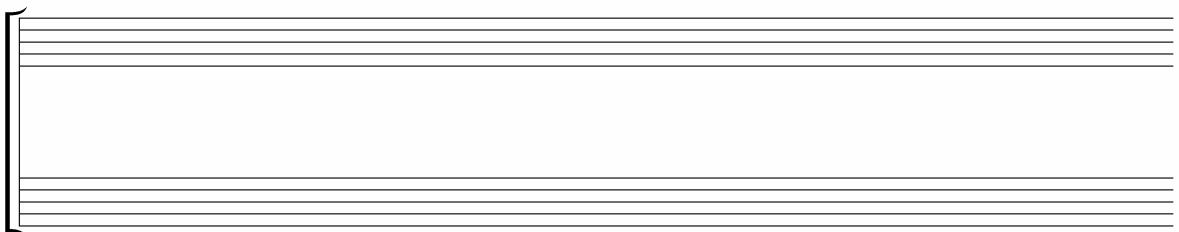
Altus

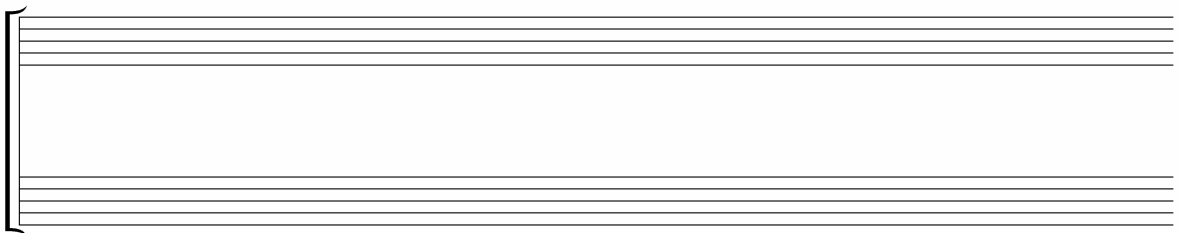
Ve - ni San - cte Spi - ri - tus, San - cte Spi - ri - tus.

3. NALOGA

PO GORNJEM POSTOPKU IZDELAJ 3 NALOGE!

NALOGA

PO GREGORIJANSKEM KORALU IZDELAJ DVOGLASNI FLORIDNI STAVEK V ENEM ODSEKU.

Al-le - lú - ia.

Al-le - lú - ia.

DOLOCI MODUS NAPEVA:

MODUS _____

N.F. _____

N.R. _____

AMBITUS _____

POMAGAJ SI S SPODNJIMI ZACETKI ALI PA USTVARI SVOJEGA!

1

2

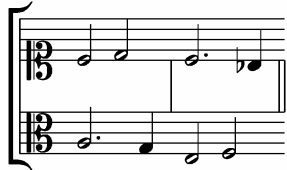
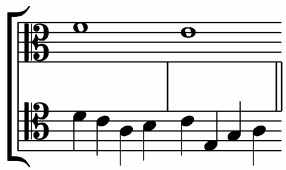
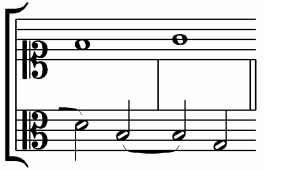
3

4

ZACETEK IN KONEC NAJ BOSTA V DORSKEM MODUSU, UPORABI BESEDILO »AL-LE-LU-IA«!

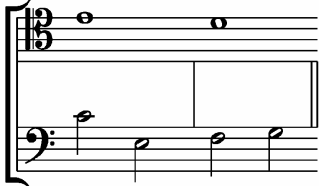
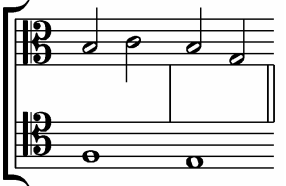
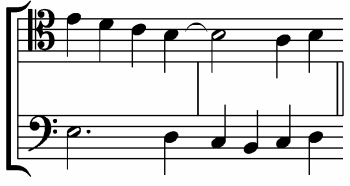
1. POIŠCI IN OPREDELI NAPAKE

1.

a	b	c

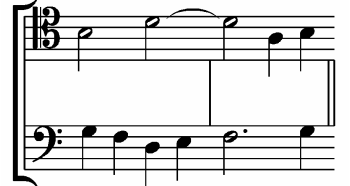

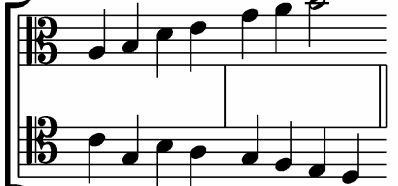
a _____
 b _____
 c _____

2.

a	b	c

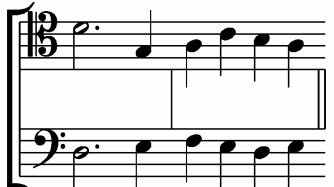
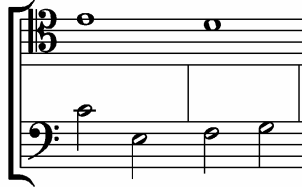

a _____
 b _____
 c _____

3.

a	b	c

a _____
 b _____
 c _____

4.

a	b	c

a _____
 b _____
 c _____

2. PARAFRAZIRAJ GREGORIJSKI KORAL IN OBLIKUJ PROSTO DVOGLASJE

1. Opredeli modus!

_____

Al - le - lu - - - ia. ij.

2. Izberi kljuca, uporabi besedilo »Al-le-lu-ia«, v enem glasu parafraziraj linijo gregorijanskega koral. Naloga naj bo dolga skupno 9 celink (5 brevis).

POLIFONIJA MED NOTREDAMSKO ŠOLO IN RENESANSO

13. STOLETJE

(dva moteta iz kodeksa Montpellier)

QUADRUPLE

TRIPLE

DOUBLE

TENEUR

ET VIDE

Dieus!_mout me_ fet so-vent fre- mir, Quant la_ voi En es- mai: M'a mis_ mout en veil - le; Por m'a -

Dieus!_ je fui_ ja pres de jo - ir: Or n'i_ voi Qui de_ moi Gue-rir s'a- pa-reil - le De ce

Dieus!_ je ni puis la nuit dor- mir, Qu'à-dés oi Ne sai quoi Qu'amours me_ conseil - le, Que si

- mi - e_ mout sos - pir_ So-vent, car ele est_ bele a merveil - le: Com - me rose est ver-meil - le.

que j'aim_ sans_ men - tir, Sans par - tir; Mès quant plus_ me travail - le, Plus_ l'aim, c'est grant mer-veil - le.

me fet_ tre - sail - lir Et fre - mir, Si que, _ quant je someil - le, _ Li_ mauz d'a-mer mès-veil - le.

TRIPLE

DOUBLE

TENEUR

DOMINO

Mal d'a - mors, pre - nés m'a - mi - e, Mal d'a - mor, pre - nés la moi! Pre - nés

Da - me, je me cla - me - rai A a - mor, que j'ai ser - vi - e Tres - tos

la, je vos en pri - e Et re - quier en foi. S'el sa - voit bien sans_ fain - 3

les jors de_ ma vi - e, Com plus tost les tro - ve - rai; Tant quer - rai que_

- ti - e Les mauz que je trai, De voir sai_ Que ele a - vroit m'er - cis_ de moi.

je l'a - vrai, Si li_ mous - tre - rai, a - mi - e, Les do - lors que por_ vos trai.

ARS NOVA

(motet Aucun qui ne – Jure – T. Maria, zacetek 14. stoletja, rokopisu iz Montpellierera)

8 Au-cun, qui ne se-vent ser - vir a - mour ne le dos mestier main-te - nir, vont au - cu - ne fois d'a -
 8 Ju - re tu - is lau - di -
 I.
 Maria

8 mours et de da-mes mes-di - sant, quant il a leur pre-miers de-sir ne pu - ent a - ve - nir
 8 bus be - ne - vo - lis men - ti -

8 a dous_ don qu'atenden vrai a - mant. Cer-tes il i doi - vent bien faillir, ains je di et sans mentir; s'il i a -
 8 bus as - si - sti - mus, Ma - ri - a,

8 ve - hoi-ent, ce se-roit pi - te grant; car cil, qui veu - lent d'a-mour io - ir, doi-vent de cuer sou
 8 lu - men nam es cor - di - bus

8 frir les dous maus que bone a - mour leur fait sen-tir et e-stre courtois et bien - ce - lant, lar-ge et a tou-te gent, biau pa
 8 con-ce - - ca - tis sor - - di - - bus
 II

8 lant, ne ne doi-vent pas dou-ter le tram-bler, le fre-mir, ne de la co-lour le pail-lir en sous-pi
 8 at - que sa - lu - - tis vi - - a. By - a,

8 rant; car bone a-mour plus puet me-rir que nus ne por-roit de-ser-vir en bien ser-
 8 tu in - ce - - ti - - bus

8 vant; tant est de vir-tu pois - sant et pour - ce cil, qui pour un de-sir trop tail-lant veu-lent
 8 re - qui - - em ce - le - sti - - bus

8 d'a-mour io - ir, tout er-rant ne - se sont de riens en a - mer en-ten-dant; ie le te-moing en mon chant.
 8 da no - - bis pre - - ce pi - - a!

(Gullaume de Machaut (ca. 1300 – 1377), Kyrie iz maše »Notre-dame«)

5

Ky - ri - e

Ky - ri - e

Ky - ri - e

Ky - ri - e

10

Ky - ri - e

15

20

Ky - ri - e

25

e - le - i - son.

e - le - i - son.

e - le - i - son.

e - le - i - son.

30

Chri - ste
Chri - ste
Chri - ste
Chri ste

35

Chri - ste
Chri - ste
Chri - ste
Chri ste

40

Chri - ste
Chri - ste
Chri - ste
Chri ste

45

Chri - ste
Chri - ste
Chri - ste
Chri ste

49

e - - - lei - son.
e - le - i - son.
- le - i - son.
e - - - lei - son.

55

Ky - ri - e
Ky - ri - e
Ky - ri - e
Ky - ri - e

60

e - - - lei - son.
e - - - lei - son.
e - - - lei - son.
e - - - lei - son.

65

e - - - lei - son.
e - - - lei - son.
e - - - lei - son.
e - - - lei - son.

MENZURALNI SISTEM IN NOTACIJA

	perfect	imperfect	
<i>modus maior:</i>	■ ■ ■ ○ ○ ○	■ ■ ○ ○ ○	MAXIMA
<i>modus minor:</i>	■ ■ ■ ○	■ ■ ○ ○	LONGA
<i>tempus:</i>	◆ ◆ ◆ d.	◆ ◆ d.	BREVIS
<i>prolatio:</i>	↓ ↓ ↓ d.	↓ ↓ d.	SEMIBREVIS
			MINIMA
			SEMIMINIMA

	TEMPUS PERFECTUM		
○	PROLATIO MINOR	○	PROLATIO MAJOR
3/4		9/8	
	TEMPUS IMPERFECTUM		
○	PROLATIO MINOR	○	PROLATIO MAJOR
2/4		6/8	

TALEA IN COLOR

(3. talea (izoritmija) in 2. color (ponovitev melodije))

KOMPOZICIJSKI STAVEK IZBRANIH RENEŠANČNIH SKLADATELJEV

I. 1420 – 1460 (PREHOD V RENESANSO)

1. Dunstable (~1380 – 1453)
2. Dufay (~1400 – 1474)
3. Binchois (~1400 – 1460)

II. 1460 – 1490

1. Ockeghem (~1420 – 1495)
2. Busnois († 1492)

III. 1490 – 1520

1. Obrecht (~1450 – 1505)
2. Isaac (~1450 – 1517)
3. Josquin Des Prez (~1445 – 1521)

IV. 1520 – 1560

1. Willaert (~1480 – 1562)
2. Gombert (~1500 – 1560)
3. Clemens non Papa (~1510 – 1557)

V. 1560 – 1600

1. Palestrina (~1525 – 1594)
2. Lassus (1532 – 1594)
3. A. Gabrielli (~1515 – 1586)
4. Gallus (1550 – 1591)
5. Victoria (~1548 – 1611)

PREHOD V BAROK (1600)

1. Monteverdi (1567 – 1643)
2. Sweelinck (1562 – 1621)

1. DUFAY: HYMNUS »AUREA LUCE ET DECORE ROSEO« (In Festo SS. Petri et Pauli)

Au-re - a lu- - - ce et de - co - re - ro-se-o, lux lu-cis, om - ne per-fu - di - sti - sae-cu-lum,

de - co - rans - - - coe - los - in - cli - to mar - ty - ri - o hac sa - cra di - e, quae dat - re - is ve - ni - am.

Ja - ni - tor coe - - - li do - ctor or - - - bis pa - - - ri - ter,

Ja - ni - - - tor coe - li do - ctor or - bis pa - ri - - - ter,

Ja - - - ni - tor coe - li do - ctor or - bis pa - ri - ter,

ju - di - ces - - - sae - cli, ve - ra mun - - - di lu - mi - - -

ju - di - ces sae - - - cli, ve - ra mun - di lu - mi - - -

ju - di - ces - - - sae - cli, ve - - - ra mun - di lu - - - mi - -

na, per cru - cem - - - al - ter - al - ter en - se tri - - - um - - -

na, per - - - cru - cem al - ter, al - ter en - se tri - - -

na, - - - per cru - cem al - ter al - ter - en - se tri - um - -

phans, vi - tae - - - se - na - - - tum lau - re - a - ti pos - - - si - dent.

um - phans, vi - - - tae - se - - - na tum lau - re - a - - ti pos - si - dent.

phans, vi - tae se - na - - - tum lau - re - a - ti - pos - si - dent.

2. OCKEGHEM: SANCTUS, MISSA PROLATIONUM (ZACETEK)

5
San - ctus, San -

10 15
- ctus, San -

20 25
San - ctus, San -
ctus Do - mi - nus De - us, Do -

30 35
mi - nus, Do - mi - nus.
mi - nus De - us Sa - ba - oth.
- ctus, San - ctus Do - mi - nus.
De - us, De - us Sa - ba - oth.

3A. OBRECHT: PATER NOSTER (ZACETEK)

Disc. 5

Alt.

Tenor

Bass.

Pa - ter no - ster, qui es in coe -

Pa - ter no - ster, qui es in coe -

Pa - ter, no - ster, qui es in coe - lis: pa - - ter

Pa - ter no - ster, pa - - ter no - -

10 15

- lis in coe - - lis qui es in coe - - lis: Sanc - ti - fi - ce - tur

- lis qui es in coe - - - - lis: Sanc - ti - fi - ce - tur no - men tu -

no - ster, qui es in coe - lis: Sanc - ti - fi - ce - tur no - -

- ster, qui es in coe - lis: Sanc - ti - fi - ce - tur no - men tu - um:

20

no - men tu - - - - um: Ad - ve -

- - - - um no - - - - men tu - um: Ad - ve - - ni -

- - men tu - - um: Ad - ve - - ni - at reg - num tu - - - - um

Ad - ve - - ni - at reg - - num tu - - um reg - num

25 30

- ni - at reg - num tu - - - - um ad - ve - ni - at regnum tu - - - - um:

- at regnum tu - - um reg - - num tu - - - - um reg - - num tu - um: Fi -

ad - ve - ni - at reg - - num

tu - um ad - ve - ni - at reg - - num tu - - um:

3B. JOSQUIN DE PREZ: PSALM 129, »DE PROFUNDIS« (ODLOMEK)

15

35 40

a: et co-pi-o - sa a - pud e - um red-em - pti - o.
 da, und viel Er - lö - sung ist bei dem Her - ren.

a
 da et co - pi - o - sa a -
 und viel Er - lö -

a: et co-pi - o - sa a - pud e - um red-em - pti - o,
 da, und viel Er - lö - sung ist bei dem Herrn,

a
 da et co - pi -
 und viel Er -

45

Et ip - se red - i - met Is
 Und sein Volk wird Gott, der Herr, er -

pud e - um red-em - pti - o. Et ip - se red - i - met
 sung ist bei dem Her - ren. Und sein Volk wird der Herr

red - em - pti - o. Et ip - se red -
 ist bei dem Herrn. Und sein Volk wird

o - sa a - pud e - um red-em - pti - o. Et ip - se red -
 lö - sung ist bei dem Herrn. Und sein Volk wird

50

- ra - el ex o - mnibus in - i - qui - ta - ti - bus e -
 lö - sen von al - len sei - nen Sün - den und Ver - feh - lun -

Is - ra - el ex o - mnibus in - i - qui - ta - ti - bus e - jus.
 er - lö - sen von al - len sei - nen Sün - den und Ver - feh - lun - gen.

- i - met Is - ra - el ex o - mnibus in - i - qui - ta - ti - bus e -
 Gott, der Herr, er - lö - sen von sei - ner Sünd, von al - len sei - nen Sün -

- i - met Is - ra - el ex o - mnibus in - i - qui - ta - ti - bus e -
 Gott er - lö - sen von al - len sei - nen Sün - den und Ver - feh -

55 60

jus. Glo - ri - a
 gen. Ehr sei dem

Glo - ri - a Pa - tri et Fi - li - o
 Ehr sei dem Va - ter und dem Sohn

jus. Glo - ri - a Pa - tri et Fi -
 den. Ehr sei dem Va - ter und dem Sohn

jus. Glo - ri - a Pa - tri et Fi - li - o
 den. Ehr sei dem Va - ter und dem Sohn

4. WILLAERT: MOTET »TOTA PULCHRA ES«, (ZACETEK)

To - - ta pul - chra es a - mi - ca me - - - a

To - ta pul - chra es a - mi - ca me - - - a a -

To - - ta pul - - chra es a - mi - ca me - a

To - - - - ta pul -

a - mi - ca me - - - a, a - mi - - - ca me - - - a a - mi - ca

mi - ca me - - a a - - mi - ca me - - a co - lum - ba me - - - a, to -

a - mi - ca me - - - - a co - lum - ba me - a co - lum -

- chra es a - mi - ca me - a co - lum - ba me - - - - a co -

me - a to - - ta pul - - - chra es et ma - cu -

- - ta pul - chra es to - ta pul - chra es et ma - cu - la non est

- ba me - a to - - ta pul - - chra es et

lum - ba me - a to - - ta pul - chra es et ma - cu -

la non est in te

- in te et ma - cu - la non est in te non est in

ma - cu - la non est in te non est in te, et

la non est in te et ma - - cu - la non est in

5. LASSUS: OFFERTORIUM »GRESSUS MEOS DIRIGE«, (ZACETEK)

Disc. 5

Gres - sus me -

Alt. Gres - sus me -

Tenor Gres -

Bass.

10

- os gres - sus me -

- os gres - sus gres - sus me -

- sus me - os gres - sus me -

Gres - sus gres - sus me -

15

- os di - ri - ge se - cun - dum e - lo - qui - um tu - um: ut non do - mi - ne -

- os di - ri - ge se - cun - dum e - lo - qui - um tu - um:

- os di - ri - ge se - cun - dum e - lo - qui - um tu - um: ut non do - mi -

- os di - ri - ge se - cun - dum e - lo - qui - um tu - um: ut non

20 25

- tur me - i ut non do - mi - ne - tur me - i

ut non do - mi - ne - tur, ut non do - mi - ne - tur me - i

- ne - tur me - i, ut non do - mi - ne - tur me - i om -

- do - mi - ne - tur me - i ut non do - mi - ne - tur me - i om -

POLIFONIJA RENESANSE

I	1420 – 1460	DUNSTABLE, DUFAY, BINCHOIS
II	1460 – 1490	OCKEGHEM, BUSNOIS
III	1490 – 1520	OBRECHT, ISAAK, JOSQUIN DESPREZ,
IV	1520 – 1560	WILLAERT, GOMBERT, CLEMENS NON PAPA,
V	1560 – 1600	PALESTRINA, LASSO, A. GABRIELI, GALLUS

VIRI:

1. J. SCHMIDT-GÖRG, *DIE MESSE*, DAS MUSIKWERK, Köln 1967
2. JOSQUIN DES PRÉS, *DREI PSALMEN*, DAS CHORWERK, zvezek 33, MÖSELER VERLAG WOLFENBÜTTEL
3. R. B. LENAERTS, *THE ART OF THE NETHERLANDERS*, Köln (?)
4. K. G. FELLERER, *PRE-CLASSICAL POLYPHONY*, Köln (?)

1. TEMELJNE OBLIKE POLIFONIJE STILE ANTICO: **MOTET**,
MAŠA, MADRIGAL, KANON

1. ODSEK – PROSTA POLIFONIJA S CANTUS FIRMUM V ALTU (TEKSTURNI ODNOS 1:1:2), nad besedno zvezo »AVE MARIA« - »ZDRAVA MARIJA«

Palestrina: Ave Maria, Litaniae Deiparae Virginis (Liber Primvs)

CANTUS FIRMUS

SOPRAN SEGA V 2. ODSEK (ODSEKA STA PREPLETENA, PRVI ODSEK SE KONCA ASINHRON: A+B - T - S)

POLNI OKVIR
 OZNACUJE TEMO STROGE IMITACIJE - SUBJEKT (SKUPNI DEL)
CRTKANI OKVIR
 OZNACUJE:
 1. DOPOLNILN I GLAS
 2. PROSTI VSTOP ALI PROSTO IMITACIJO

2. ODSEK
 - IMITACIJSKA POLIFONIJA (TEKSTURNI ODNOS 2:1:2), nad besedno zvezo »GRATIA PLENA« - »MILOSTI POLNA«

3. ODSEK –IMITACIJSKA POLIFONIJA (TEKSTURNI ODNOS 2:1), nad besedno zvezo »DOMINUS TECUM« - »GOSPOD JE S TEBOJ« IMITACIJA JE OBLIKOVANA STRETNO IN V KOMBINACIJI PARNIH IN PROSTIH GLASOV (B+T-S, B-A+T, T-B)

4. ODSEK –IMITACIJSKA POLIFONIJA

(TEKSTURNI ODNOS 1:1:1:1), nad besedno zvezo »BENEDICTA TU« - »BLAGOSLOVLJENA (TI)«

IMITACIJA JE OBLIKOVANA STRETNO/STROGO (A-S-B) IN PROSTO (T-A-T)

5. ODSEK

–IMITACIJSKA POLIFONIJA (TEKSTURNI ODNOS 2:1:1), nad besedno zvezo »IN MULIERIBUS« - »MED ŽENAMI«

6. ODSEK –IMITACIJSKA POLIFONIJA (TEKSTURNI ODNOS 1:1:1:1), nad besedno zvezo »ET BENEDICTUS« - »IN BLAGOSLOVLJENA«

7. ODSEK –IMITACIJSKA POLIFONIJA

(TEKSTURNI ODNOS 1:1:1:1), nad besedno zvezo »FRUCTUS VENTRIS TUI, JESUS« - »SAD TVOJEGA TELESA, JEZUS«

KONEC 1. DELA

8. ODSEK –IMITACIJSKA POLIFONIJA
(TEKSTURNI ODNOS 2:1:1); nad besedno zvezo »SANCTA MARIA« - »SVETA MARIA«

31

C tu - i, Je - - - sus. San - cta

A i, Je - - - sus. San - cta Ma - ri - a,

T ven - tris tu - i, Je - - - sus. San -

B i, Je - - - sus. San - cta Ma - ri - a,

9. ODSEK –IMITACIJSKA POLIFONIJA
(TEKSTURNI ODNOS 1:2:1), nad besedno zvezo »REGINA COELI« - »KRALJICA NEBES«

36

C Ma - ri - a, Re - gi - na Coe - li, dul - cis et

A Re - gi - na Coe - li, Re - gi - na Coe - li,

T cta Ma - ri - a, Re - gi - na Coe - li, dul - cis et

B Re - gi - na Re - gi - na Coe - - li, dul - cis et

10. ODSEK –IMITACIJSKA POLIFONIJA
(TEKSTURNI ODNOS 2:1:1), nad besedno zvezo »DULCIS ET PIA« - »LJUBLJENA IN MILA«

42

C pi - a, dul - cis et pi - a, o Ma - ter De - i, o Ma - ter De - -

A dul - cis et pi - a, o Ma - ter De - - i, o Ma - ter

T pi - a, dul - cis et pi - a, o Ma - ter De - i, o Ma - ter De -

B dul - cis et pi - a, o Ma - ter De - -

11. ODSEK –IMITACIJSKA POLIFONIJA
(TEKSTURNI ODNOS 3:2:1:1), nad besedno zvezo »O MATER DEI« - »(O) MATI BOŽJA«

12a. ODSEK –IMITACIJSKA POLIFONIJA
(TEKSTURNI ODNOS 1:2:1), nad besedno zvezo »ORA PRO NOBIS« - MOLI ZA NAS«

12b. ODSEK –IMITACIJSKA POLIFONIJA
(TEKSTURNI ODNOS 1:2:1), nad besedno zvezo »PECCATORIBUS« - »GREŠNIKE«

13. ODSEK –PROSTA, HOMORITMICA A POLIFONIJA
(TEKSTURNI ODNOS 3:1: IN 2:2), nad besedno zvezo »UT CUM ELECTIS VIDEAMUS« - »(DA) TE (BOMO) IZBRANI VIDELI«

14. ODSEK – PROSTA, HOMORITMICA POLIFONIJA
(TEKSTURNI ODNOS 3:1, 2:2, 3:1), nad besedno zvezo »UT CUM ELECTIS VIDEAMUS« - »(DA) TE (BOMO) IZBRANI VIDELI«

48

C i, o - ra pro no - bis pec - ca - tó - ri -

A De - - - i, o - ra pro no - bis o - ra pro no - bis pec - ca - tó - - -

T i, o - ra pro no - bis o - ra pro no - bis pec - ca - tó - ri - bus, pec -

B i, o - ra pro no - bis o - ra pro no - bis

54

C bus, pec - ca - tó - ri - bus, ut cum e - lé - ctis te vi - de - á -

A ri - bus, ut cum e - lé - ctis te vi - - -

T ca - tó - - - ri - bus, ut cum e - lé - ctis te vi - de - á -

B pec - ca - tó - ri - bus, ut cum e - lé - ctis te vi - de - á -

60

C mus, ut cum e - lé - ctis te vi - de - á -

A de - - - á - mus, ut cum e - lé - ctis te vi -

T mus, te vi - de - á - mus, ut cum e - lé - ctis te vi - de -

B mus, te vi - de - á - mus, ut cum e - lé - ctis te vi - de -

- 4 -

66

C
A
T
B

de - - á - mus, te vi - de - á - mus.
á - - - mus, te vi - de - á - - - mus, te vi - de - á - mus.
á - mus, te vi - de - á - - - mus, te vi - de - á - mus.

1.

A -ve Ma-rí- a, * grá-ti- a pléna, Dóminus técum,
benedícta tu in mu-li- é-ribus, et benedíctus frúctus vén-
tris tú- i, Jésus. Sáncta Ma-rí- a, Máter Dé- i, óra pro
nó-bis pecca-tóribus, nunc et in hó-ra mórtis nóstrae. Amen.

2. MAŠA

1. ANTIFONA - GREGORIJANSKI KORAL

AD LAUDES ET PER HORAS.

1 Antiphona. vii a

V IRI Ga-li-lá- i, * quid aspí-ci-tis in cae- lum? Hic Je-sus, qui assúptus est a vo-bis in cae-lum, sic vé-ni-et, alle-lú-ia. E u o u a e.

2. PARAFRAZIRANJE GREGORIJANSKEGA KORALA – MOTET, PRVI DEL (PRIMA PARS)

6glasni motet (SSATTB)

CANTUS
SEXTUS (Cantus II)
ALTUS

Vi - ri Ga - li - laé - i,

Vi - ri Ga - li - laé - i.

CANTUS PRIUS
FACTUS
(CANTUS FIRMUS) –
PRIMERJAJ Z
LINIJO
GREGORIJANSKE
GA KORALA

3. PARAFRAZIRANJE GREGORIJANSKEGA KORALA – MOTET, DRUGI DEL (SECUNDA PARS)

6glasni motet (SSATTB)

CANTUS
SEXTUS (Cantus II)
ALTUS

A - scén-dit De - us in ju - bi - la - ti - ó -

A - scén-dit De - us in ju - bi - la - ti - ó -

CANTUS PRIUS
FACTUS
(CANTUS FIRMUS) –
PRIMERJAJ:
- Z LINIJO
GREGORIJANSKE
GA KORALA
- Z MOTETOM
VIRI GALILAEI

4. PARODIRANJE MOTETA VIRI GALILAEI – (PARODICNA) MAŠA, KYRIE

CANTUS
ALTUS I
ALTUS II (Sextus)

Ký - ri - e e - lé -

Ký - ri - e..... e - lé - i -

Ký - ri - e..... e - lé -

5. GLORIA

CANTUS
ALTUS I
ALTUS II (Sextus)
TENOR I
TENOR II (Quintus)

Et in ter - ra pax ho -

Et..... in ter - ra pax..... ho - mí - ni -

Et in ter - ra pax ho - mí -

Et in ter - ra pax ho - mí - ni -

		MAŠNI ORDINARIJ— ORDINARIUM MISSAE			MAŠNI PROPRIJ— PROPRIUM MISSAE
1.	1.	KYRIE — GOSPOD USMILI SE	1.	1.	INTROITUS— VSTOPNI SPEV
2.	2.	GLORIA — SLAVA	2.	2.	GRADUALE— STOPNIŠKI SPEV
3.	3.	CREDO — VERA	3.	3.	ALLELUIA— ALELUJA
4.	4.	SANCTUS — SVET		4.	TRACTUS — NADALJEVALNI SPEV*
	5.	BENEDICTUS— BLAGOSLOVLJEN		5.	SEQUENTIA— PESEM SLEDNICA*
5.	6.	AGNUS DEI— JAGNJE BOŽJE	4.	6.	OFFERTORIUM— DAROVANJSKI SPEV
			5.	7.	COMMUNIO— OBHAJILNI SPEV

1.	DISKANTNE MAŠE
2.	TÉNORSKE MAŠE
3.	ŠANSONSKE MAŠE
4.	PARODICNE MAŠE

REQUIEM:	
1.	INTROITUS: REQUIEM AETERNAM
2.	KYRIE
3.	SEQUENTIA: DIES IRAE
4.	OFFERTORIUM: DOMINE JESU CHRISTE
5.	SANCTUS - BENEDICTUS
6.	AGNUS DEI
7.	COMMUNIO: LUX AETERNA
8.	RESPONSORIUM: LIBERA ME DOMINE

SAKRALNA GLASBA	SEKULARNA GLASBA
MAŠA	MADRIGAL
MOTET	CHANSON, CANZONA
	FROTTOLA, VILOTTA, VILLANELLA
	LIED - NEMŠKA VECGLASNA PESEM

MOTET PO 16. STOL.– SOLISTICNI ALI ZBOROVSKI (A CAPPELLA, Z INSTRUMENTALNO ALI ORKESTRALNO SPREMLJAVO)

MOTET V 20. STOL.– OBSEŽNEJŠA (ZAHTEVNEJŠA) ZBOROVSKA SKLADBA GLOBLJIH VSEBIN.

NALOGE:

1. Opiši osnovne kompozicijske lastnosti moteta 15. in 16. stoletja!
2. Naštej dele mašnega proprija in ordinarija!
3. V cem se razlikujeta tehnika parafraziranja in parodiranja?
4. V cem se razlikuje motet 20. stol. od zborovske skladbe 20. stol.?